

Martna-Palivere Põhikooli õppekava

Kinnitatud: 22.01.2025 direktori käskkirjaga nr 1-3/25/2

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Martna-Palivere Põhikooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

- 1) Riikliku õppekava alusel koostab põhikool kooli õppekava. Kooli õppekava on põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.
- 2) Kooli õppekava koostades lähtutakse kooli arengukavast ja paikkonna eripärast, kooli töötajate, lastevanemate ja õpilaste soovidest ning kasutatavatest vaimsetest ja materiaaletest ressurssidest.
- 3) Kooli õppekava koostamises osalevad kõik koolis õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud ning vajadusel teised koolitöötajad. Kool kaasab vajadusel õpilasi, lapsevanemaid ja teiste huvirühmade esindajaid õppekava arendustöösse.
- 4) Kooli õppekava kehtestab direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- 5) Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest.
- 6) Põhikooli kooliastmed on:
 - 6.1. I kooliaste – 1.-3. klass;
 - 6.2. II kooliaste – 4.-6. klass;
 - 6.3. III kooliaste – 7.-9. klass.
- 7) Põhikooli lihtsustatud õppekava lihtsustatud õppe puhul arvestatakse järgmisi arenguperioode:
 - 7.1 1.-2. klass
 - 7.2 3.-5. klass
 - 7.3 6.-7. klass
 - 7.4 8.-9. klass
- 8) Kooli õppekava üldosas esitatakse:
 - 8.1. kooli väärtused ja eripära ning õppe- ja kasvatuseesmärgid ;
 - 8.2. õppekorraldus – tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, vaba tunniressursi kasutamine, läbivate teemade ja lõimingu rakendamine, valikainete ja võõrkeelte valik, riiklikkus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustest või õppemahtudest tehtud erisused;
 - 8.3. õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, õppekäigud, õppepäevad, ülekoollilised projektid, kooli traditsioonilised üritused;
 - 8.4. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord;
 - 8.5. õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
 - 8.6. õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
 - 8.7. hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
 - 8.8. lihtsustatud õppekava
 - 8.9. karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldus;
 - 8.10. õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
 - 8.11. kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
- 9) Ainevaldkondade õppeainete ainekavades esitatakse õppeainete õpitulemuste ja õppesisu klassiti.
- 10) Ainevaldkonnad ja neis kirjeldatavad kohustuslike õppeainete ainekavad on:
 - 10.1. keel ja kirjandus: eesti keel ja kirjandus (lisa 1);
 - 10.2. võõrkeeled: A-võõrkeel – inglise keel, B-võõrkeel – vene keel, saksa keel (lisa 2);
 - 10.3. matemaatika: matemaatika (lisa 3);
 - 10.4. loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
 - 10.5. sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);
 - 10.6. kunstiained: muusika, kunst (lisa 6);
 - 10.7. tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);

- 10.8. kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 8).
- 11) Martna-Palivere Põhikooli õppekavas on esitatud järgmised valikõppeainete ainekavad:
 - 11.1. majandus- ja ettevõtlusõpetus (lisa 9);
 - 11.2. informaatika ainekava sh. robotika, programmeerimine(lisa 10);
 - 11.3. karjääriõpetuse ainekava (lisa 11);
- 12) Lihtsustatud õppekava lihtsustatud õppe ainekavad (lisa 12).

2. peatükk ÜLDOSA

1. jagu

Kooli väärtused ja eripära ning õppe- ja kasvatuseesmärgid

§ 2. Põhihariduse alusväärtused

- 1) Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.
- 2) Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostöömimise aluseks.
- 3) Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad «Eesti Vabariigi põhiseaduses», ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
- 4) Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

§ 3. Põhikooli sihiseade

- 1) Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- 2) Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
- 3) Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- 4) Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemise. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- 5) Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
- 6) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatustsükli, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
- 7) Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

§ 4. Pädevused

- 1) Kooli õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.
- 2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.
- 3) Üldpädevused on:
 - 3.1. kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
 - 3.2. sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
 - 3.3. enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme;
 - 3.4. õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitud, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpitud; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust;
 - 3.5. suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid, ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
 - 3.6. matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
 - 3.7. ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgi, koostada plaane, neid tutvustada ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;
 - 3.8. digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraal- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

- 4) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.
- 5) Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.
- 6) Ainekavades esitatakse osaoskuste või õppeteemade kaupa taotletavad õpitulemused, mis toetavad kooliastmete õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamist, valdkonna ja üldpädevuste kujunemist. Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet sõnalisel viisil.

2. jagu

Õppimise käsitus ja õppekeskkond

§ 5. Õppimise käsitus

- 1) Kooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks.
- 2) Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.
- 3) Kooli õppekavas mõistetakse kasvatus kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.
- 4) Õpet kavandades ja ellu viies:
 - 4.1. arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervises seisundit, huvi ja kogemusi;
 - 4.2. arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
 - 4.3. võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
 - 4.4. kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras, tehakse uurimistöid ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
 - 4.5. luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
 - 4.6. kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sh suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
 - 4.7. kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
 - 4.8. kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igäühe individuaalsust.
- 5) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikult lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatusetegevuse planeerimise käigus.
- 6) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, kooliseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärgid ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

§ 6. Õppekeskkond

- 1) Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
- 2) Martna-Palivere Põhikoolis toimub õpe kahes tegutsemiskohas: Martna majas ning Palivere majas.
- 3) Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.
- 4) Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused on:
 - õppekäigud ja ekskursioonid, mis toetavad ainevaldkonnaülestes pädevuste kujunemist;
 - traditsioonilised ülekoolilised üritused, mis toimuvad igal õppeaastal;
 - heategevusüritused, minilaadad;
 - kontserdid ja teatrikülastused;
 - spordiüritused ja loodusmatkad;
 - loovtöid tutvustavad üritused;
 - projektid, õppetöö digikeskkonnas.
- 5) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:
 - 5.1. osaleb kogu koolipere;
 - 5.2. luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusesega seotud osaliste vahel;
 - 5.3. koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
 - 5.4. jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
 - 5.5. märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende enesuse vähendamisest;
 - 5.6. välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
 - 5.7. ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
 - 5.8. luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksikui kui ka koos kaaslastega;
 - 5.9. luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
 - 5.10. luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
 - 5.11. korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
 - 5.12. korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.
- 6) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:
 - 6.1. kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
 - 6.2. õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat;
 - 6.3. Palivere maja õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
 - 6.4. kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
 - 6.5. ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
 - 6.6. kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja vahendeid;
 - 6.7. on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.
- 7) Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sh kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

3. jagu I kooliaste (1.-3. klass)

§ 7. I kooliastmes taotletavad pädevused

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sh andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitatud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.

§ 8. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

- 1) Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitähtsuseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.
- 2) Esimeses kooliastmes keskendutakse:
 - 2.1. kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
 - 2.2. positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
 - 2.3. õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
 - 2.4. eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
 - 2.5. põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
 - 2.6. õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- 3) Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.
- 4) Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.
- 5) Esimese kooliastme liikluskasvatuse sisuks on jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige õpilase koduümbruse liikluskeskkonnast.

4. jagu II kooliaste (4.-6. klass)

§ 9. II kooliastmes taotletavad pädevused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena, peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sh paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

§ 10. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

- 1) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitähtsuseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmiste ja tegevusvaldkondade vastu.
- 2) Teises kooliastmes keskendutakse:
 - 2.1. õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitud praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
 - 2.2. huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
 - 2.3. õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
 - 2.4. õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- 3) Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitud praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.
- 4) Teise kooliastme liikluskasvatuse sisuks on erinevate liiklusolukordade selgitamine õpilase enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

5. jagu III kooliaste (7.-9. klass)

§ 11. III kooliastmes taotletavad pädevused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

§ 12. Õppe ja kasvatuses rõhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuses põhitähtsaks aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sh uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.
- 7) Kolmanda kooliastme liikluskasvatuse sisuks on erinevate liiklusolukordade selgitamine õpilase enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

6. jagu Õppekorraldus

§ 13. Läbivad teemad

- 1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.
- 2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:
 - 2.1. õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
 - 2.2. aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
 - 2.3. valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
 - 2.4. läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
 - 2.5. korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassiväliselt õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.
- 3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:
 - 3.1. elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvus õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
 - 3.2. keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
 - 3.3. kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
 - 3.4. kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
 - 3.5. teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
 - 3.6. tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvus tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
 - 3.7. tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
 - 3.8. väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

§ 14. Õppe ja kasvatuse korralduse alused

- 1) Õppe ja kasvatuse korraldus määratakse kooli õppekavas, lähtudes riiklikus õppekavas esitatud nõuetest.
- 2) Õpe võib olla korraldatud mitmel viisil: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel või erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas; kasutatakse õpet digivahendite abil ja seda ka distantsõppe kaudu.
- 3) Põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv I, II ja III kooliastmes on Martna-Palivere Põhikooli Martna majas järgmine:

Õppeaine	1.	2.	3.	KA	4.	5.	6.	KA	7.	8.	9.	KA
KOHUSTUSLIKUD												
eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6
kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
A-võõrkeel (inglise keel)			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9
B-võõrkeel (vene/saksa)							4	3	3	3	3	9
matemaatika	3	3	4	10	4	4	5	13	5	4	5	13
loodusõpetus	1	1	1	3	2	2	3	7	2			2
bioloogia									1	2	2	5
geograafia									1	2	2	5
keemia										2	2	4
füüsika										2	2	4
ajalugu						1	2	3	2	2	2	6
ühiskonnaõpetus							1	1			2	2
inimeseõpetus		1	1	2	1	1	1	2	1	1		2
muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
kunst	1.5	2	1	4.5	1	1	1	3	1	1	1	3
tööõpetus	1.5	1	2	4.5								
tehnoloogiaõpetus/käsitöö, kodundus					2	2	1	5	2	2	1	5
kehaline kasvatus	3	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
KOOLI ERIPÄRA												
A-võõrkeel (inglise keel)												
informaatika		1	1		1	1	1					
majandusõpetus	1	1							1			
karjääriõpetus ja rahatarkus										1		
Nädala koormus	20	21	24		24	24	30		29	32	32	
Vaba ressurss	0	2	1		1	4	0		1	0	0	
Maksimaalne lubatud nädala koormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

- 4) Martna-Palivere Põhikooli Martna majas nähakse ette vaba tunniressurssi kasutamist A-võõrkeele, B-võõrkeele, informaatika, majandus- ja ettevõtlusõppe ning karjääri- ja rahatarkuseõppe täiendatavateks tundideks järgides põhimõtet, et õpilase maksimaalne nädalakoormus ei ületaks lubatud tundide arvu. Tunniplaani on kohustuslik päevakava osa.
- 5) A-võõrkeelena õpetatakse Martna-Palivere Põhikooli Martna majas inglise keelt alates 3. klassist. Alates 6. klassist B-keelena vene keelt või saksa keelt.

6) Põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv I, II ja III kooliastmes on Martna-Palivere Põhikooli Palivere majas järgmine:

Õppeaine	1.	2.	3.	KA	4.	5.	6.	KA	7.	8.	9.	KA
KOHUSTUSLIKUD												
eesti keel	7	7	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6
kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
A-võõrkeel (inglise keel)			3	3	4	4	3	9	3	3	3	9
B-võõrkeel (vene/saksa)							4	3	3	3	3	9
matemaatika	3	5	5	10	5	5	5	13	5	5	5	13
loodusõpetus	2	1	1	3	2	2	3	7	2			2
bioloogia									1	2	2	5
geograafia									1	2	2	5
keemia										2	2	4
füüsika										2	2	4
ajalugu						1	2	3	2	2	2	6
ühiskonnaõpetus							1	1			2	2
inimeseõpetus		1	1	2	1	1	1	2	1	1		2
muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
kunst	1.5	1	2	4.5	1	1	1	3	1	1	1	3
tööõpetus	1.5	2	1	4.5								
tehnoloogiaõpetus/käsitöö, kodundus					1	2	2	5	2	2	1	5
kehaline kasvatus	3	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
KOOLI ERIPÄRA												
digiõpetus		1	1		1	1						
ettevõtlus									1			
Nädala koormus	20	23	25		25	26	30		29	32	32	
Vaba ressurss	0	0	0		0	2	0		1	0	0	
Maksimaalne lubatud nädala koormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

- 7) Martna-Palivere Põhikooli Palivere majas nähakse ette vaba tunniressurssi kasutamist eesti keele, matemaatika, A-võõrkeele, B-võõrkeele, digiõpetuse ning ettevõtluse täiendatavateks tundideks järgides põhimõtet, et õpilase maksimaalne nädalakoormus ei ületaks lubatud tundide arvu. Tunniplaani on kohustuslik päevakava osa.
- 8) A-võõrkeelena õpetatakse Martna-Palivere Põhikooli Palivere majas inglise keelt alates 3. klassist. Alates 6. klassist B-keelena vene keelt või saksa keelt.

§ 15. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

- 1) Kool teavitab õpilasi ning vanemaid õppe ja kasvatus korraldusest koolis vahetu suhtlemise teel, õppeinfosüsteemi ja kooli kodulehekülje kaudu.
- 2) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
- 3) Põhikool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

- 4) Põhikool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
- 5) Põhikool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Kool järgib ning võtab oma tegevuse aluseks antud valdkonnas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 55.

§ 16. Hariduslike erivajadustega õpilastele kohaldatavad erisused

- 1) Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes. Haridusliku erivajadustega õpilase õppekorraldusel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest.
- 2) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamise aluseks kooli õppekava ühe osana on alates 1. september 2012. a „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ – Martna-Palivere Põhikooli õppekava üldosa 8. jagu.
- 3) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada valikainetele mõeldud tunniressurssi.
- 4) Hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava.
- 5) Õpilasele, kellel trimestri või poolaastahinne on „puudulik“ või „nõrk“, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, rakendatakse täiendava tugimeeteid (õpiabitunnid, lisakonsultatsioonid vm) lähtudes õpilasest ning tehes koostööd lapsevanematega.
- 6) Hariduslike erivajadustega õpilastele osutatakse Martna-Palivere Põhikoolis järgmisi tugiteenuseid: õpiabi ainetunnis, individuaalse õppekava (IÕK) koostamine õpilasele kooli otsusel, IÕK koostamine Rajaleidja soovitusel, IÕK koostamine ainevaldkonna andekatele lastele, ainealased konsultatsioonitunnid, täiendavad õppetunnid eksamiainetes 9. klassis, töö pikapäevarühmas, järeleaitamistunnid põhiainetes. Lisaks soovitame Läänemaa Rajaleidja ja erinevate keskuste poole pöördumist logopeedi, psühholoogi, eripedagoogi, sotsiaalpedagoogi teenuse saamiseks.

7. jagu

Loovtöö korraldamise kord Martna-Palivere Põhikoolis

§ 17. Üldinfo

- 1) Loovtöök loetakse individuaalselt või kollektiivselt õpilaste poolt läbiviidud uurimistööd, projekti või omaloomingulist (näiteks kunstitöö, muusikapala vms) tööd.
- 2) Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ning koostöö oskust. Loovtöö koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast.
- 3) Martna-Palivere Põhikooli III kooliastme õpilased sooritavad kohustusliku loovtöö 7. klassis. 2024/25. õppeaastal sooritavad loovtöö Martna majas 7. ja 8. klass, Palivere majas 7. klass.
- 4) Lihtsustatud õppe või toimetulekuõppe õpilane teeb loovtöö juhul, kui kooli õppenõukogu on otsustanud, et loovtöö tegemine on võimalik.

§ 18. Loovtöö liigid

- 1) Uurimistöö
 - 1.1 Uurimistöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisteamale.
 - 1.2 Töö kirjutamine annab õpilastele iseseisva uurimistöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega.
 - 1.3 Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid.

- 1.4 Uurimistöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga ning loogiliselt üles ehitatud. Olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.
- 2) Projekt
- 2.1 Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö(ülesanne) vm ettevõtmine.
- 2.2 Projekt pakub hea võimaluse valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega.
- 2.3 Projekt annab korraldamis-, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi.
- 2.4 Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.
- 3) Loominguline töö
- 3.1 Loominguline töö sisaldab uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostust, rõõmu pakkuv ja silmaringi avardav.
- 3.2 Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja.
- 3.3 Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teoste autorile.
- 3.4 Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming, aga ka muusikateose esitamine.
- 3.5 Kunsttöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, performance jne.

§ 19. Loovtöö valimine ja koostamine

- 1) 7. klassi õpilased osalevad õpilaste loovtööde kaitsmisel, saamaks ettekujutust tööde sisust, valimisest, korraldusest ja kaitsmisest.
- 2) Klassijuhataja tutvustab 7. klassis õpilastele ja lastevanemate koosolekul nende vanematele loovtööde sooritamise korda.
- 3) Loovtöö üldise teema valik (õppeaine ja juhendaja) toimub 7. klassis I trimestri lõpuks.
- 4) Tööde üldise temaatika ja vormi määravad kindlaks õpetajad koostöös 7. klassi õpilastega.
- 5) Konkreetseid teemasid, vorme ja tööde juhendajad kinnitab kooli direktor.
- 6) Õpilased peavad oma loovtöö sooritamise ajal veebipäevikut (blogi), mida jagatakse klassijuhataja ja juhendajaga. Õpilane postitab jooksvalt veebipäevikusse kõik loovtööga seotud sündmused (kohtumised juhendajaga, kokkuvõtted seminaridest ja loovtööpäevadest, igapäevased tegevused loovtööga), illustreerib fotodega töö käigust.
- 7) Loovtöö tähtjad kinnitab direktor käskkirjaga igaks õppeaastaks.

§ 20. Loovtöö kaitsmine

- 1) Loovtöö kaitsmisele pääseb õpilane, kui ta on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale oma loovtöö ja esitluse ning juhendaja on loovtöö kaitsmisele lubanud.
- 2) Loovtöö kaitsmise korralduse põhimõtted on järgmised:
- 2.1 loovtöö kaitsmine toimub üldjuhul koolis, kuid kokkuleppel hindamiskomisjoniga võib see toimuda väljaspool kooli;
- 2.2 mitme autori puhul osalevad loovtöö esitlusel kõik rühma liikmed;
- 2.3 loovtööd esitleb õpilane suulise kuni 10-minutilise ettekandena;
- 2.4 kaitsmist näitlikustab õpilane esitluse abil, esitlused säilitatakse koolis.
- 3) Loovtöö esitlemisel õpilane:
- 3.1 selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- 3.2 tutvustab kasutatud meeto(dit)deid ja töökäiku;
- 3.3 esitab töö kokkuvõtte, mis sisaldab enesehinnangut;
- 3.4 esitlus on illustreeritud fotodega töö käigust.

§ 20. Loovtöö hindamine

- 1) Loovtöid hinnatakse mittediferentseeritult („arvestatud“ või „mittearvestatud“).
- 2) Loovtööd hindab hindamiskomisjon.
- 3) Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle.
- 4) Loovtöö hindamisel arvestatakse järgmisi komponente:
- 4.1 töö sisu;

- 4.2 tegemise protsessi (tegevuskava ja ajakavast kinnipidamine);
 - 4.3 loovust, originaalsust;
 - 4.4 töö vormistust;
 - 4.5 töö esitlust.
- 5) Kui loovtööle antud tagasiside on mitterahuldav või puudulik, siis korraldatakse kordusesitlus.
- 6) Loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele, klassitunnistusele ja õpilasraamatusse.

8. jagu

Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus ning põhikooli lõpetamine

§ 21. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

- 1) Kool lähtub oma tegevuses antud valdkonnas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 29, § 30, § 34, § 37, § 38 ja § 40-s sätestatust.
- 2) Õpilase arengut toetavad koolis pikapäevarühm, huvitegevus, eripedagoog, psühholoog, sotsiaalpedagoog, logopeed ning arenguestlused lapsevanema, õpilase ja õpetaja vahel.
- 3) Hindamise eesmärk on:
 - 3.1. toetada õpilase arengut;
 - 3.2. anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
 - 3.3. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - 3.4. anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
- 4) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.
- 5) Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sh hoolsuse) kohta 3 korda õppeaastas (trimestri lõpus) kooli õppekavas kehtestatud korras. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse kooli kodukorras.
- 6) Õpilase käitumise hindamise aluseks on tema poolt kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli. Hinnang kantakse klassitunnistusele.
- 7) Õpilase hoolsuse hindamise aluseks on tema suhtumine õppeülesannetesse, kohusetundlikkus, töökus, järjekindlus õppeülesannete täitmisel. Hinnang kantakse klassitunnistusele.
- 8) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.
- 9) Hinded tehakse lapsevanemale teatavaks õpilaspäeviku, õppeinfosüsteemi ja vajadusel hinnetelehe kaudu.
- 10) Õpilasel ja lapsevanemal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada ja taotleda nende muutmist kahe nädala jooksul pärast hindest teada saamist.
- 11) Hinde pannud õpetaja vastutab hinde objektiivsuse eest ja on kohustatud selgitama hindamisnorme ja kriteeriume ning põhjendama hinde õigsust ja nõuetele vastavust.
- 12) Kui õpilane või lapsevanem ei ole õpetaja otsusega nõus, on tal õigus pöörduda kooli direktori poole vastav kirjaliku avaldusega. Avaldust menetletakse vastavavalt Haldusmenetluse seaduses ettenähtud korrale.

§ 22. Kujundav hindamine

- 1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämist ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- 2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sh üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ja heade tavadega.
- 3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

§ 23. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

- 1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
- 2) Hindamine viiepallisüsteemis:
 - 2.1. hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral;
 - 2.2. hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
 - 2.3. hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kool lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisele õppimisele või edasises elus;
 - 2.4. hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisele õppimisele või edasises elus;
 - 2.5. hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisele õppimisele või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.
- 3) Viiepallisüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90 -100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75 -89%, hindegaga „3” 50-74%, hindegaga „2” 20-49% ning hindegaga „1” 0 -19%.
- 4) Kool võib õpilase hindamisel kasutada I ja II kooliastmel kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid, millel puudub numbriline ekvivalent. Martna-Palivere Põhikoolis hinnatakse niiviisi 1. klassi õpilasi.
- 5) Digiõpetuses/informaatikas, I ja II kooliastme inimeseõpetuses, kunstis ja tööõpetuses võib kasutada mittearvestavat hindamist: arvestatud (a), mittearvestatud (ma). Eriti väljapaistva tulemuse eest võib õpetaja lisada arvestatud (a) hinnangule märgi „+“ (a+). Mittearvestava hindamise kasutamise kooskõlastab aineõpetaja õppealajuhatajaga. Arvestatud/mittearvestatud hinnangute aluseks on aineõpetaja poolt koostatud hindamiskriteeriumid, mis võimaldavad vajadusel teisendada mittearvestava hinde § 23 lõikes 2 sätestatud hindedeskaalasse. Hindamiskriteeriumid edastab aineõpetaja õppealajuhatajale ja tutvustab õpilastele iga uue töö eel.
- 6) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamist või mahakirjutamist, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga «nõrk».

- 7) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.
- 8) Koolist puudunud õpilane sooritab hindelise töö õpetajaga kokkulepitud ajal ning õppeinfosüsteemis olev märke „T“ asendatakse hindega.
- 9) Õpilasele, kes oli töö tegemise päeval tunnis, kuid jättis selle täitmata, tehakse õppeinfosüsteemis hinde kohale märke «1». Õpilasel on õigus täita vastav ülesanne õpetajaga kokkulepitud ajal. Parandatud töö hinne märgitakse õppeinfosüsteemi. Õpilane, kes sooritas töö hindele «puudulik» või «nõrk», täidab vastava ülesande uuesti õpetajaga kokkulepitud ajal.
- 10) Kui õpilane on õpetajaga kokku leppinud järelevastamise aja ning õpilane puudub põhjuseta, siis uut järelevastamise aega õpilasele ei võimaldata.
- 11) Kui õpilane ei ole hinnatavaid ülesandeid täitnud ja märke „T“ ei ole asendatud hindega, asendatakse märke „T“ 10 tööpäeva möödudes hindega „1“.
- 12) Eriolukorrast tingitud distantsõppe puhul võib hindamisel kasutada kirjeldavat sõnalist hinnangut, millel puudub numbriline ekvivalent ning mida ei pea teisendama viiepallisüsteemi hindedeskaalasse. Hinnangud on „arvestatud/mittearvestatud“. Õppeaasta kokkuvõttev hinne väljendatakse üldjuhul numbriliste hinnetena.

§ 24. Üleminekuksam

- 1) Üleminekuksami sooritavad 2024/25. õppeaastal Martna-Palivere Palivere maja 8. klassi õpilased.
- 2) Üleminekuksami valivad õpilased põhikooli lõpueksami õppeainete seast.
- 3) Üleminekuksami valiku teevad õpilased teise trimestri lõpuks.
- 4) Üleminekuksam toimub enne 3. trimestri lõppu.
- 5) Üleminekuksami hinnet ei arvestata aastahinde väljapanekul.

§ 25. Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine

- 1) Martna-Palivere Põhikool rakendab hinnete koondamist trimestrite ja aastahinneteks. Üldjuhul esitatakse koondhinded viie palli süsteemis.
- 2) I ja II kooliastmes võib kokkuvõtva hindamisena kasutada vähemalt kaks korda õppeaastas toimuvat kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtivate hinnangute andmist, millel ei pea olema numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvast hinnangus peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.
- 3) Kui õppeaine trimestrihinded või -hinnangud on jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk» või antakse tulemustele mitterahuldav hinnang.
- 4) Õpilasel, kelle poolaastahinne või trimestrihinne on «puudulik» või «nõrk», kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, on võimalik omandada nõutavad teadmised ja oskused järgmise trimestri jooksul. Selleks pöördub õpilane vastava aineõpetaja poole 2 nädala jooksul pärast trimestri lõppu. Aineõpetaja koostab koostöös õpilasega järeleaitamise plaani, mis edastatakse lapsevanemale ja õppealajuhatajale.
- 5) Õpilasele, kes on koolist pikemat aega mõjuval põhjusel puudunud ja ei ole trimestri lõpuks nõutavaid kontrolltöid sooritanud, jäetakse õppeinfosüsteemi ainepäevikus hinne märkimata. Õpilasele antakse võimalus kontrolltöid või ülesandeid järele vastata õpetajaga kokkulepitud ajal kooli poolt võimaldatud perioodi jooksul. Õppeaine trimestri hinne pannakse välja pärast nõutavate kontrolltööde või ülesannete täitmist, hinne märgitakse tagantjärele ka õppeinfosüsteemi päevikusse. Kui õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud trimestri vältel omandatud õpitulemused vastavaks hindele «nõrk».
- 6) Aastahinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmise klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmise klassi üleviimise otsus tehakse enne viimase õppeveerandi lõppu.
- 7) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnete ja -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang.

Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase õppeveerandi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeveerandi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

- 8) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- 9) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
- 10) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- 11) Lõikes 6 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

§ 26. Põhikooli lõpetamine

- 1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad» ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalselt tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul ja on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö.
- 2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahe õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.
- 3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

§ 27. Karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

- 1) Karjääriplaneerimisega seotud teemasid käsitletakse läbiva teemana aine- ja klassijuhatajatundides, klassivälises ühistegevuses, õppekäikudel ja spetsiaalsetes loengutes. Karjääriõppega on haaratud kõik õpilased 1.–9. klassini.
- 2) Karjääriõpet korraldatakse koolis:
 - 2.1 ainetundides ainega seotud erialade väljundite tutvustamisega;
 - 2.2 karjääriõpet toetavate klassi- ja kooliväliste tegevustega.
- 3) I kooliastmes tutvustatakse erinevaid elualasid inimeseõpetuse tundides.
- 4) Koostöös karjäärialast nõustamist pakkuvate asutustega korraldatakse õpilaste karjäärinõustamist ning saab teha karjääriiga seonduvaid eneseanalüüsi teste.
- 5) Karjääriteenust korraldab koolis õppealajuhataja.

§ 28. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

- 1) Õppetööga seotud teemasid arutavad õpetajad jooksvalt. Õppekava rakendamisel on vajalik planeerida ühiseid õppekavalisi tegevusi ja õppekäike. Vähemalt üks kord nädalas on õpetajate ja

juhtkonna vaheline koosolek, kus arutatakse õppetööga seotud küsimusi ja probleeme ning planeeritakse tulevasi sündmusi.

- 2) Õpetaja lähtub õppe planeerimisel ja tundide pidamisel:
 - 2.1 põhikooli riikliku õppekava üldosa sihiseadest ning õppeainele tervikuna seatud eesmärkidest ja õpitulemustest (riiklikus õppekavas määratud kursuste korral);
 - 2.2 kooli eripärast;
 - 2.3 konkreetse klassis või rühmas olevate õpilaste tasemest, huvidest, haridus- ja karjääriplaanidest;
 - 2.4 läbivatest teemadest ja üldpädevustest;
 - 2.5 igapäevaelust.
 - 2.6 Õpetajate tööd suunavad, kontrollivad ja tagasisidestavad õppealajuhataja ja direktor.

9. jagu

Lihtsustatud õppekava lihtsustatud õpe

§ 29. Üldosa

- 1) Lihtsustatud õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.
- 2) Küsimustes, mis ei ole kooli õppekavas sätestatud, lähtutakse põhikooli lihtsustatud riiklikust õppekavast.
- 3) Koolis rakendatakse lihtsustatud õpet üksnes õpilastele, kes on nõustamiskomisjonilt saanud vastava otsuse ja vanem või eestkostja on sellega nõus.
- 4) Üldjuhul õpivad LÕK õppel olevad õpilased liitklassis IÕK alusel.

§ 30. Lihtsustatud õpe

- 1) Martna-Palivere Põhikoolis rakendatakse lihtsustatud õpet üksnes koolivälise nõustamiskomisjoni otsuse alusel.
- 2) Lihtsustatud õppe korraldamisel lähtutakse
 - 2.1 kooli õppekava üldosas sätestatud õppe- ja kasvatuse üldistest eesmärkidest,
 - 2.2 läbivatest teemadest ja nende käsitlemise põhimõtetest,
 - 2.3 lõimingu põhimõtetest,
 - 2.4 õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse ja hindamise põhimõtetest
 - 2.5 õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldusest, võttes arvesse õpilaste arenguvajaduste rõhuasetusi.
- 3) Kooli lihtsustatud õppekava koostamisel on arvestatud piirkonna ja kogukonna vajadusi, õpilase vanemate ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.
- 4) Kooli lihtsustatud õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest.

§ 31. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

- 1) Lihtsustatud õppe põhiülesanne on suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna.
- 2) Lihtsustatud õppele kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatuseesmärgid ning pädevusi, arvestades järgmisi rõhuasetusi:
 - 2.1 Õpilane peab lugu iseendast, kodust ja perekonnast, suudab majandada ennast ja oma perekonda;
 - 2.2 Õpilane armastab kodumaad;
 - 2.3 Õpilane teadvustab ennast ja kaasinimesi ning nende erinevusi, oma ja teiste rahvaste kultuurilisi erinevusi;
 - 2.4 Õpilane tunneb ja järgib võimetekohaselt õigusnorme ja demokraatia põhimõtteid;
 - 2.5 Õpilane hoidub eetilistelt valedest ahvatlustest ja ettepanekutest;
 - 2.6 Õpilane tunneb terveid eluviise ning püüab neid järgida;
 - 2.7 Õpilane teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;
 - 2.8 Õpilane eesmärgistab, kavandab ja hindab oma igapäevast tegevust;

- 2.9 Õpilane oskab tuttavates situatsioonides valida, nõu küsida, otsustada ja vastutust kanda;
- 2.10 Õpilane on valmis koostööks;
- 2.11 Õpilane osaleb võimetele vastavas täiendusõppes;
- 2.12 Õpilane mõistab lihtsat teavet, oskab teavet hankida (sh Internetist);
- 2.13 Õpilane valdab järgmisi elementaaroskusi: vaatlemine, kuulamine ja kõne mõistmine, kõnelemine; lugemine, kirjutamine, arvutamine;
- 2.14 Õpilane mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile, on valmis endale otsima sobivat tööd;
- 2.15 Õpilane omab kujutlust maailmast kui tervikust.

§ 32. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted

Lihtsustatud õppes lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- 1) Igaühel peab olema võimalus saada haridust vastavalt oma võimetele.
- 2) Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse õpilaste võimeid ja teisi individuaalseid iseärasusi.
- 3) Peetakse oluliseks samu humanistlikke seisukohti, mida püstitab põhikooli riiklik õppekava. Tähelepanu pööratakse sallivusele erinevuste suhtes, kaaslaste erivajaduste mõistmisele; oma võimaluste ja piirangute teadvustamisele.
- 4) Taotletakse iga õpilase arengu toetamist: lapse arengupuute ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Selle aluseks on iga lapse arengutaseme ja -võimaluste hindamine. Vajadusel koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse eeldatavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi.
- 5) Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Kooli õppekava on koostatud nii, et õpilased omandaksid igapäevases elus toimetulekuks vajalikud teadmised ja oskused, väärtushinnangud ja toimimisviisid. Väljundiks on praktilist tööd väärtustav ja kutseõppeks valmis olev ühiskonna liige. Taotletakse õpetamist, kasvatamist ja arengu toetamist valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teooriaid käsitletakse minimaalselt, nende ülesandeks on üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud. Praktilised oskused konkretiseeritakse õpitulemustes. Praktiliste oskuste omandamisel toetatakse emakeeles (suhtlemine, teabe hankimine), matemaatikas jt ainetes omandatud teadmistele ja oskustele. Seosed eri ainevaldkondade vahel kujunevad üldõppe või selle elementide rakendamise, õpetust läbivate teemade, õppeülesannete, -meetodite ja -viiside abil.
- 6) Suunatakse õpilast omandama sotsiaalseid kogemusi: täitma ülesandeid koostöös, eeskuju järgi, näidise põhjal ning sõnalise selgituse alusel. Õpilaste aktiveerimine eeldab nende psüühilisele arengule vastavate tegevuste valikut, jõukohast õpitegevust, konkreetset ja arusaadavat eesmärgiseadet, õpilaste tegevuse pidevat stimuleerimist ja edusammudele hinnangu andmist. Oluline on õpetaja ja õpilaste emotsionaalne kontakt ühistegevuses, õppe jõukohasus, heatahtlik ja toetav miljö. Õpioskuste kujunemist soodustavad õpetaja ja lastevanemate sagedased kontaktid (ühised nõudmised, samalaadne abi).
- 7) Kooli õppekava rakendamisel ja arendamisel arvestatakse konkreetse kooli ja klassi õpilastega. Väärtustatakse koostööd eripedagoogiga, aineõpetajatega, lapsevanematega, valla või linna esindajatega, vajaduse korral spetsialistidega väljastpoolt kooli ja õpilastega.

§ 33. Õppe- ja kasvatuse rõhuasetused ning taotletavad pädevused

- 1) Lihtsustatud õppes käsitletakse pädevust kui võimetekohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogumit, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.
- 2) Lihtsustatud õppes eristatakse üldpädevusi ja arenguperioodidel taotletavaid pädevusi. Pädevuste kujundamist kirjeldatakse kooli õppekavas.
- 3) Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad ning tugispetsialistid omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

- 4) Lihtsustatud õppes taotletavad üldpädevused on kohandatud lähtuvalt riikliku õppekava § 4 punktist 4.
- 5) Õpilastel kujundatavad üldpädevused on:
 - 5.1 kultuuri- ja väärtuspädevus – tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna, väärtustab maailma eri rahvaste ja kultuuride mitmekesisust, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt, tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning väärtustab eesti keele ja kultuuri säilimist ja arengut; tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
 - 5.2 sotsiaalne ja kodanikupädevus – on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust; teab oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab nende eest seista, arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi; järgib vastutustundlikult ühiselu reegleid, konflikte lahendades arvestab seadusi ning moraalinorme;
 - 5.3 enesemääratluspädevus – mõistab ja väärtustab iseennast ja enda arengut, hindab adekvaatselt oma võimeid ja toimetulekut igapäevaelus, juhib oma käitumist erinevates olukordades; väärtustab tervislikku eluviisi, on füüsiliselt aktiivne;
 - 5.4 õpipädevus – õpib vastavalt oma võimetele, planeerib õppimist, sh enesekontrolli, järgib kavandatut. Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas, kasutab sobivaid teabevahendeid. On avatud uutele teadmistele ja oskustele;
 - 5.5 suhtluspädevus – suhtleb olukorda ja suhtlemispartnereid arvestades, esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus; loeb, mõistab, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel, kasutab teabevahendeid; mõistab ja kasutab võõrkeeles lihtsamaid igapäevaseid väljendeid ning fraase, tuginedes vajaduse korral abivahenditele;
 - 5.6 matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus – lahendab elulisi probleemsituatsioone, kasutades omandatud matemaatilisi, loodusteaduslikke ja/või tehnoloogiaalaseid teadmisi-oskusi ning (abi)vahendeid; mõistab inimese ja keskkonna vahelisi seoseid, suhtub elukeskkonda vastutustundlikult ja hoolivalt, elab ning tegutseb loodust ja keskkonda säästvalt;
 - 5.7 ettevõtlikkuspädevus – on tegutsemisaldis, väärtustab praktilist tööd ja on valmis kutse- ja elukestvaks õppeks. Hindab adekvaatselt oma võimeid. Püstitab ja täidab endale seatud eesmärgid ning võtab vastutuse oma tegude eest;
 - 5.8 digipädevus – orienteerub ja tegutseb infotehnoloogilises maailmas eesmärgipäraselt ja turvaliselt. Otsib ja kasutab infot, tunneb lihtsamaid programme ja keskkondi. Järgib digikeskkonnas üldkehtivaid moraalilisi ja väärtuspõhimõtteid.
- 6) Õppe ja kasvatuses rõhuasetused 1.–2. klassis
 - 6.1 Õpilaste juhtivad tunnetusprotsessid on taju, mõtlemine on kaemuslik-praktiline, areneb kaemuslik-kujundilise mõtlemise suunas, tegevusega kaasnev kõne on vähene. Õppetöös on eelistatud üldõpetuslik tööviis või üld- ja aineõpetuse kombineeritud variant. Soovitav on õppimine praktilise tegevuse ja didaktilise mängu kaudu. Õppematerjal esitatakse õpilastele jõukohases mahus, õpilaste tegevust verbaliseerib valdavalt pedagoog.
 - 6.2 Õpetuse põhitaotlus on õpilase rolli mõistmine ja vastavate alusoskuste omandamine koostevõime ja matkimise tasandil: kuulamine, vaatlemine, matkimine, tegutsemine näidise järgi, võrdlemine, rühmitamine, adekvaatne reageerimine korraldustele, osalemine dialoogis, produktiivse tegevuse tulemusele orienteerumine, tegevusse lülitumine ning ühelt tegevuselt teisele ümberlülitumine, oma välimuse ja õppevahendite korrashoid, omandatud praktilise tegevuse (toimingute) struktuuri ettekujutamine. Õpilased omandavad elementaarse lugemis-, kirjutamis- ja arvutamisoskuse.
 - 6.3 Rõhuasetus on oma mina teadvustamisel (MINA ise) ning MINA – MEIE suhtel: kontakt ja koostevõime täiskasvanuga (pedagoogiga), koostevõime klassikaaslastega, osalemine õpitud süžee- ja dramatiseringutes. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad. Seetõttu varieeritakse vastavalt õpilaste individuaalsetele iseärasustele õppeülesandeid, materjali keerukust, abi osakaalu ja oskuse omandamiseks kuluvat aega.
 - 6.4 Väärtuskasvatust kasutatakse ülesandeid, kus on vaja hinnata käitumisakte põhimõttel ÕIGE – VALE, motiivi TAHAN kõrval õpitakse lähtuma ka motiivist ON VAJA.
 - 6.5 Õpetaja olulisim ülesanne on toetada õpilase eneseusk ja käitumist õpilase rollis.

- 7) Taotletavad arenguperioodi pädevused 1.–2. klassis. 2. klassi lõpuks õpilane:
- 7.1 tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena;
 - 7.2 eristab oma-võõrast-ühist;
 - 7.3 hoiab korras oma koolitarbed ja välimuse, hoiab puhtust;
 - 7.4 märkab ilu;
 - 7.5 kuulab ja vastab küsimustele;
 - 7.6 kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslastele;
 - 7.7 osaleb klassi ühistegevuses (sh õpitud süžee mängudes);
 - 7.8 käitub tuttavas situatsioonis viisakalt;
 - 7.9 hindab käitumisakte õige/vale-, meeldib / ei meeldi- tasandil;
 - 7.10 oskab looduses käituda õpitu ulatuses ning hinnata oma ja teiste käitumist looduses õige/vale-põhimõttel;
 - 7.11 täidab ülesanded koostegevuses, eeskuju, näidise ja omandatud oskuste piirides suulise korralduse järgi;
 - 7.12 selgitab mõisteid ööpäev ja aastaajad;
 - 7.13 leiab paberilehelt ja raamatu leheküljelt vajaliku teabe (suunamisel);
 - 7.14 vaatleb esemeid ja märkab nende erinevusi;
 - 7.15 eristab objekte ja nende kujutisi kuju, suuruse ja värvuse järgi; tajub ruumisuhteid esemete ja kujutiste ning nende osade vahel;
 - 7.16 võrdleb ja rühmitab esemeid ja kujutisi erinevate tajutavate tunnuste alusel;
 - 7.17 viib kokku eseme või kujutluse ja keelelise väljendi, tunneb tuttavaid esemeid kirjelduse järgi;
 - 7.18 väljendab ennast 3–4-sõnaliste lihtlausetega;
 - 7.19 kujutab ette ja modelleerib lühitekstis kirjeldatud situatsiooni;
 - 7.20 loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa;
 - 7.21 arvutab 20 piires.
- 8) Õppe- ja kasvatuse rõhuasetused 3.–5. klassis
- 8.1 Õpilaste juhtivad tunnetusprotsessid on mälu, hakkab kujunema sisekõne, areneb elementaarne verbaalne mõtlemine. Sisekõne kujunemine võimaldab arendada õpitegevuse kavandamist-reguleerimist: orienteerumine ülesandes, planeerimine, algoritmide valik ja kasutamine, enesekontroll. Õpioskuste seisukohalt on oluline õppeülesannete teadvustamine, st oma tegevuse refleksioon.
 - 8.2 Põhitaotlus on kujundada õpilase roll ja õpioskused, häälestada õpilast suhtuma õppimisse positiivselt.
 - 8.3 Õppekavaterviku kujundamise alus on suhted MINA/MEIE/KODUKOHT (paikkond).
 - 8.4 Lugemine, kirjutamine, arvutamine, orienteerumine tekstis ja tekstiloomes, vaatlus- ning võrdlusoskus jne omandatakse tasemel, mis võimaldab neid hiljem kasutada ainealaste teadmiste ning tööoskuste omandamiseks.
 - 8.5 Väärtuskasvatuse on esikohal käitumisaktide teadvustamine ja nende hindamine moraalinormidele vastavuse aspektist. Eesmärk on viisakas ja reeglitekohane käitumine tuttavates situatsioonides. Oluline on kujundada ja toetada õpilase rolli ning valmistada õpilasi ette uute õppeainete (sh tööõpetuse) õppimiseks alates 6. klassist.
- 9) Taotletavad arenguperioodi pädevused 3.–5. klassis. 5. klassi lõpuks õpilane:
- 9.1 osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslast;
 - 9.2 alustab ja jätkab dialoogi;
 - 9.3 käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib lihtsamaid kombeid;
 - 9.4 arvestab teadaolevaid motiive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab käitumisaktis ilmnunud iseloomuomadusi;
 - 9.5 kirjeldab oma käitumist konfliktsituatsioonis;
 - 9.6 hoidub kaaslast kahjustavast käitumisest;
 - 9.7 väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil);
 - 9.8 mõistab omandisuhteid OMA – VÕÖRAS – ÜHINE-tasandil ja käitub vastavalt;
 - 9.9 eristab fantaasiat ja reaalsust;
 - 9.10 hoiab puhtust ja korda kodus ning koolis, hoidub loodust kahjustavast käitumisest;

- 9.11 täidab ülesandeid eeskuju, näidise ja õpitud oskuse piirides verbaalse korralduse (sh kirjaliku instruksiooni) järgi;
 - 9.12 õpib üksi, klassis ning kodus, osaleb ühistöös;
 - 9.13 kasutab tuttavaid abivahendeid õpiülesannete täitmisel (sh lihtsaid skeeme ja sümboleid);
 - 9.14 kirjeldab oma tegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele;
 - 9.15 kasutab õpitud enesekontrollivõtteid (resultaadi kontroll, operatsioonaalne kontroll);
 - 9.16 mõistab ruumi ja aja suhteid, väljendab neid kõnes;
 - 9.17 vaatlleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab objekte ja nähtusi, kui rühmitusalus on antud;
 - 9.18 eristab tuttavates situatsioonides ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki;
 - 9.19 loeb jõukohast õppeteksti ladusalt, tõlgendab õpitud teksti oma sõnadega, kujutab kirjeldatud objekte ja situatsioone ette;
 - 9.20 vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt.
- 10) Õppe ja kasvatuse rõhuasetused 6.–7. klassis
- 10.1 Õpilaste juhtivad tunnetusprotsessid on endiselt mälu. Verbaalse mõtlemise areng võimaldab mõista lihtsamaid teooriaid, süstematiseerida praktilisi ja vaimseid kujutlusi.
 - 10.2 Põhitaotlus on elementaarse teoreetilise mõtteviisi ja tööharjumuste kujundamine, rollisuhtlemise teadvustamine.
 - 10.3 Õppekavaterviku kujundamise alus on MINA/MEIE/KODUKOHT-suhted EESTIGA.
 - 10.4 Õpilased omandavad ladusa lugemisoskuse ning koostavad kirjalikke lühitekste, mida kasutatakse omandatud teadmiste ja oskuste kinnistamiseks ning süstematiseerimiseks ja õpetaja suunamisel uute teadmiste omandamiseks. Oluliselt tõuseb tööõpetuse osakaal, mis soodustab oma tegevuse struktuuri teadvustamist, praktiliste baasoskuste omandamist ja kestva töö harjumuste kujunemist.
 - 10.5 Väärtuskasvatuse olulisel kohal suhtlusprobleemide lahendamine ning viisakas ja reeglitekohane käitumine erinevates situatsioonides. Õpetaja olulisim ülesanne on õpilase rolli toetamine lastel ning uute praktilise ja vaimse töö oskuste kujundamine. Tähelepanu vajab teemade ja töövõtete integreerimine eri õppeainetes.
- 11) Taotletavad arenguperioodi pädevused 6.–7. klassis. 7. klassi lõpuks õpilane:
- 11.1 lahendab konflikte rahumeelselt;
 - 11.2 selgitab rahulikult oma seisukohta kaaslastele;
 - 11.3 täidab ühistegevuses erinevaid ülesandeid, käitub vastavalt rollile;
 - 11.4 käitub viisakalt, tunneb kombeid;
 - 11.5 tegutseb vastavalt päevakavale;
 - 11.6 tunneb tervisliku eluviisi põhitõdesid ja järgib neid;
 - 11.7 hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest;
 - 11.8 kirjeldab oma käitumist, hindab seda ja vajaduse korral korrigeerib;
 - 11.9 mõistab töö vajalikkust;
 - 11.10 kasutab õpioskusi ja tuttavaid abivahendeid;
 - 11.11 oskab märgata oma õpiraskusi, küsib raskuste puhul abi ja kasutab seda; täidab õpitud
 - 11.12 erialal tööülesandeid, kasutab juhendaja abi;
 - 11.13 valdab omandatud õpitoimingute struktuuri: formuleerib ülesande, kavandab tegevuse, täidab ülesande, kontrollib ja hindab tulemust;
 - 11.14 teeb vaatluse põhjal järeldusi;
 - 11.15 kirjeldab oma praktilist ja vaimset tegevust;
 - 11.16 loeb ladusalt, hangib informatsiooni oma teadmistele vastavast tekstist;
 - 11.17 loeb lihtsat plaani, kaarti, tabelit;
 - 11.18 teab inimtegevuse mõju loodusele, hoidub loodust kahjustamast;
 - 11.19 valdab emakeele praktilist grammatikat, st mõistab ja kasutab süntaktilisi konstruktsioone nende tähendust arvestades.
- 12) Õppe ja kasvatuse rõhuasetused 8.–9. klassis
- 12.1 Õpilaste juhtivad tunnetusprotsessid on mälu, kuid verbaalse mõtlemise osakaal tõuseb. Uute teadmiste omandamisel suureneb funktsionaalse lugemise osatähtsus, õpilased

omandavad oskuse teha märkmeid ja neid kasutada, täita ülesandeid suuliste ja kirjalike juhendite järgi.

- 12.2 Õpetuse põhitaotlus on õpilase sotsialiseerumine ühiskonnas: valmisolek eluks perekonnas, osalemiseks tööturul, jõukohaseks kutse- ja täiendusõppeks.
 - 12.3 Õppekavaterviku kujundamise alus on MINA/MEIE/EESTI-suhted MAAILMAGA.
 - 12.4 Väärtuskasvatus on esikohal demokraatia põhimõtteid (tolerantsust) toetava kodaniku kasvatamine, kes oskab ja tahab käituda sotsiaalsetele normidele vastavalt, püüab lahendada konfliktsituatsioone kokkulepete teel.
 - 12.5 Õpetaja ülesanne on toetada õpilaste sotsialiseerumist ja toimetulekuoskuste kujunemist (kodus, tööturul, ühiskonnas), soodustada teabe iseseisva hankimise ja kasutamise oskuse kujunemist, mõjutada väärtushinnanguid.
- 13) Taotletavad arengutaseme pädevused 8.–9. klassis Põhikooli lõpuks õpilane:
- 13.1 suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab partneriga;
 - 13.2 esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega;
 - 13.3 järgib ühiselu reegleid kodus, koolis ja väljaspool kooli;
 - 13.4 lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetilisel või õiguslikult valedele ettepanekutele;
 - 13.5 tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna;
 - 13.6 hindab õigesti oma võimeid ning kujutab ette oma toimetulekut elus (sh tööturul);
 - 13.7 teab nimetada oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab seista oma õiguste eest, lahendab konflikte seadusi ning moraalnorme arvestades;
 - 13.8 arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest (sh perekonnas), tunneb vastutust oma tegude eest;
 - 13.9 loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel;
 - 13.10 eristab vahendeid tarbekeemias ja füüsikas;
 - 13.11 kasutab jõukohaseid teabevahendeid, teeb märkmeid (konspekteerib), koostab tarbekirja;
 - 13.12 täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas;
 - 13.13 teab kutseõppe ja täiendusõppe võimalusi;
 - 13.14 mõistab igapäevaelus ilmnevaid inimese ja keskkonna seoseid;
 - 13.15 mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud töövõtteid;
 - 13.16 väärtustab praktilist tööd ja on omandanud valmisoleku kutseõppeks.

§ 34. Õppekorraldus

- 1) Õppe ja kasvatuse korraldus määratakse kooli õppekavas, lähtudes riiklikus õppekavas esitatud nõuetest ja ülesannetest.
- 2) Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse taotletavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi ning sellest tulenevalt ei ole vajalik „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 18 sätestatud nõustamiskomisjoni soovitus õpitulemuste vähendamiseks.
- 3) Lihtsustatud õpet korraldatakse õppeainete kaupa, rakendades õppeainete lõimimise põhimõtet.
- 4) Õppe ja kasvatuse ajakasutus, (sh projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) määratakse kooli õppekavas, arvestades „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ sätestatud nõudeid õppeaasta pikkusele, õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid.
- 5) Õppeained jagunevad kohustuslikeks õppeaineteks ja valikõppeaineteks. Valikõppeainetele koostab kool ainekavad.

§ 35. Tunnijaotus

- 1) Võõrkeelena õpetatakse ühte keelt, mille valib kool, arvestades oma võimalusi ja õpilaste soove. Võõrkeele õpe algab 5. klassist.
- 2) Tunnijaotus Martna majas ja Palivere majas

Õppeaine	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
----------	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Martna-Palivere Põhikooli õppekava
ÜLDOSA

KOHUSTUSLIKUD									
eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
A-võõrkeel	-	-	-	-	2	2	2	2	2
matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
ajalugu	-	-	-	-	-	1	2	2	1
inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kunst	1	1	1	1	1	1	1	1	1
tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Valikõppeained									
Logopeed	-	-	1	1	1	1	1	1	1
digiõpetus	-	-	1	1	1	1	1	1	1
Nädala koormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32
Maksimaalne lubatud nädala koormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

§ 36. Hindamine

- 1) Hindamise aluseks on võetud Martna-Palivere Põhikooli hindamise korraldus.

3. peatükk

Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

§ 37. Martna-Palivere Põhikooli õppekava üldosa uuendus ja täiendamine.

- 1) Kool rakendab tagasiulatuvalt kooli õppekava üldosa uuendused ja täiendused seisuga 1. september 2024 a.
- 2) Kooli õppekava kinnitab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.